

ЗАКОН ЗА УРБАНО ЗЕЛЕНИЛО

1

Редакциски пречистен текст

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет на Законот

Член 1

(1) Со овој закон се уредува планирањето, проектирањето, подигањето, одржувањето, заштитата и реконструкцијата на урбаното зеленилото, финансирањето и управувањето со него, како и надзорот над примената на одредбите на овој закон.

(2) Под урбано зеленило во смисла на овој закон се подразбираат зелените површини во границите на планскиот опфат на урбанистички план, урбанистичко-планска документација, **планско-проектна документација**, регулациски план на генерален урбанистички план, ~~архитектонско-урбанистички проект~~, како и зелените површини во непосредна близина на градот, надвор од планскиот опфат, кои со посебен акт се дадени под надлежност на **градот Скопје, општините во градот Скопје** и општините со седиште во градот, како парк-шуми, спортско-рекреативни центри и друго (во натамошниот текст: зеленило).

Дефиниции

Член 2

Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

1) **„Зелен катастар“** е попис на вкупното зеленило на подрачјето на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје, според вид, старост, квалитет, просторна распределба и друго **и тој е составен дел на документационата основа на урбанистичките планови;**

2) **„Парк“** е зелена површина со големина над 1ха, која се користи за одмор, шетање, разонода и игра;

3) **„Парк-шума“** е земјишна површина обрасната со шумски дрва, со големина над 5 ха и заштитена со закон поради посебни природни вредности;

4) **„Зелен плоштад“** е зелена површина со големина под 1 ха, која се користи за пешачки транзит, краткотраен одмор и игра;

2) **„Зелени плоштади - мали зелени скверови и џебни паркови“** се подигаат во рамките на урбаните блокови, во радиус од 200 м или 4 минути пешачење, со површина од 0,1 до 0,5 ха и достапна зелена површина од 2 – 4 м² на жител;

3) **„Блоковско зеленило“** се подига во рамките на урбаните блокови, во радиус од 300 метри или 6 минути пешачење, со површина од 0,5 – 1 ха и достапна зелена површина од 8 – 10 м² по глава на жител;

4) **„Локален (среден) парк“** се подига во рамките на урбаните блокови, во радиус од 500 м или 8 минути пешачење, со површина од 0,5 – 5,0 ха и достапна зелена површина од 5 – 7 м² по глава на жител;

5) **„Реонски (градски) парк“** се подига во рамките на станбените четврти, во радиус од 800 м или 12 минути пешачење, со површина од 5,0 – 20,0 ха и достапна зелена површина од 8 – 10 м² по глава на жител;

6) **„Градски (голем) парк“** се подига во рамките на станбените реони, во радиус од 1600 м или 20 минути пешачење, со површина од 20 – 200 ха и достапна зелена површина од 10 м² по глава на жител;

7) **„Урбани (градски) парк-шуми“** се подигаат во рамките на градовите, во радиус до 5,0 км или 30 минути со транспортно средство, со површина од 200 – 2000 ха и достапна површина по глава на жител од 10 – 20 м² по глава на жител;

8) **„Приградски парк-шуми“** се подигаат во околината на градовите, во радиус до 5,0 км или 30 минути со транспортно средство, со површина од 200 – 2000 ха и достапна површина по глава на жител од 10 – 20 м² по глава на жител;

9) **„Урбани ледини и тревнати терени“** се зелени површини со ниско зеленило во градска средина;

10) **„Линиско сообраќајно зеленило, разделно зеленило“** е линиски облик на зеленило, поставено по должината на сообраќајницата;

11) **„Дрворед“** е зеленило во состав на пешачки содржини, сместено во отвори во тротоарот или во контејнери и жардинери;

12) **Заштитно сообраќајно зеленило на крстосници и јазли** е зеленило во состав на дополнителните елементи на крстосниците и јазлите;

13) **„Зелен коридор“** е зелен појас долж реки, канали и сообраќајници, кој заедно со парковите и другото јавно и останато зеленило ја сочинува зелената инфраструктура е зелена површина долж сообраќајници и површини за пешачки и велосипедски сообраќај (средишно зеленило на булевари, живи огради и слично);

14) **„Зелена инфраструктура“** е меѓусебно поврзана мрежа на отворени зелени простори што обезбедуваат голем број екосистемски услуги;

15) **„Заштитно зеленило“** е зеленило што се поставува за да ги изолира зоните со некомпатибилни намени и има улога на тампон-зона за заштита од индустриско загадување, ветер, подземни води, ерозија и свлекување на земјиштето, бучава, прав, непријатни мириси, како и за рекултивирање на јаловиште, депонии и деградирани простори;

16) **„Зеленило за рекултивација на деградирани површини – јаловишта, депонии и друго“** Неуредено зеленило се неуредени површини наменети за јавно зеленило во урбанистичките планови (напуштени површински копови, јаловишта, депонии, земјишта и слично);

17) **„Неуредено зеленило“** е зеленило кое не е уредено и не се одржува поради нерешени правни односи, недефиниран сопственик, или од други причини;

18) **„Оштетено дрво“** е исушено дрво, дрво со надмината физиолошка и биолошка возраст, дрво нападнато од карантински болести и штетници, дрво со значителни физички оштетувања по разни основи и заболено дрво кај кое не постои можност за успешно санирање на неговата здравствена состојба;

19) **„Екосистемски услуги на урбаното зеленило“** се придобивките што луѓето ги добиваат од екосистемите со урбано зеленило и кои можат економски да се валоризираат, за да се обезбеди управување со урбаното зеленило според принципите за одржлив развој;

20) **„Урбана градина“** е зелена површина со минимум 80% зеленило, која се користи за урбано земјоделство и на која може да има поставено единица за биокомпостирање;

21) **„Зелен покрив“** е зелена површина на покривот на приватен или јавен објект која се состои од минимум 80% зеленило од расположливата површина;

22) **„Оперативни документи за управување со зеленилото“** се Одлуки, Решенија и други акти со кои се определуваат мерки за подигање зеленило и/или сечење оштетено дрво;

23) **„Процент на озеленетост“** е урбанистичка големина, која покажува колкав дел од градежното земјиште е без градби под и над површината и се добива како однос помеѓу површината под зеленило и вкупната површина на градежното земјиште, изразен во проценти, а во него не влегуваат озеленувањата на фасади, покриви, жардинери и др.

Цели на законот

Член 3

(1) Основна цел на овој закон е управување со урбаното зеленило на начин на кој трајно ќе се сочува и зголеми неговата вредност, за да може да ги врши своите функции.

(2) Под функции на урбаното зеленило се подразбира неговата улога во:

- подобрување на квалитетот на воздухот,
- подобрување на здравјето на граѓаните,
- подобрување на микроклимата,
- намалување на бучавата,
- намалување на загадувањето на почвата,
- зачувување на биолошката разновидност,
- заштита од прекумерна инсолација,
- адаптирање кон климатските промени,
- намалување на лизгањето и ерозијата на земјиштето,
- естетско облагородување и декорација на теренот,
- создавање услови за спорт, одмор и рекреација,
- социјална интеграција на заедниците и подобар квалитет на живот,
- зачувување на естетскиот, историскиот и културниот идентитет на градот,
- заштита на пејзажните вредности во урбаните предели,
- развој на туризмот и други услужни дејности и
- обезбедување рамнотежа во изградениот простор и допир со природата.

Член 4

Посебни цели на овој закон се:

- 1) планирање, проектирање, подигање, одржување, заштита и реконструкција на зеленилото на одржлив начин;
- 2) утврдување на фактичката состојба на фондот на зеленило со Зелениот катастар;
- 3) третирање на зеленилото како посебна планска проекција од членот 1 став (2) од овој закон;
- 4) дефинирање стандарди и нормативи за планирање и проектирање на зеленилото;
- 5) дефинирање нормативи за одржување на зеленилото;
- 6) утврдување мерки за заштита и обнова на зеленилото;
- 7) воспоставување систем за управување и финансирање на зеленилото;
- 8) унапредување на зеленилото заради подобрување на квалитетот на живот и
- 9) подигање на еколошката свест кај граѓаните.

Член 5

Целите од членовите 3 и 4 од овој закон се остваруваат со:

- 1) изработка на Зелен катастар на подрачјето на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје;

- 2) изработка на Стратегија за развој на зеленилото на подрачјето на општината или на градот Скопје за период од 10 години;
- 3) изработка на Основен план за планирање, проектирање, подигање, одржување, заштита и реконструкција на зеленилото на подрачјето на општината или на градот Скопје за период од три до пет години;
- 4) изработка на Годишна оперативна програма за подигање и одржување на зеленилото на подрачјето на општината или на градот Скопје;
- 5) утврдување стандарди и нормативи за планирање и проектирање на зеленилото;
- 6) носење Одлука за зеленило или друг правен акт со кој општината или градот Скопје го уредува зеленилото.

Основни принципи

Член 6

(1) Основни принципи за заштита и унапредување на зеленилото се:

- 1) Одржливост – подразбира систем на општествени и економски активности со кои се обезбедува соодветно користење на постојните зелени површини, нивно зачувување, заштита и унапредување, во согласност со воспоставени стандарди и нормативи.
  - 2) Интегрираност – подразбира вградување на заштитата и унапредувањето на зелените површини како природни вредности во стратегијата за одржлив развој, просторното и урбанистичкото планирање, како и други планови и програми, со издвојување на приоритетни интервентни мерки и создавање основа за долгорочна развојна политика на системот на зелени површини.
  - 3) Соработка – подразбира заедничко дејствување и координирање на органите на државната управа, единиците на локалната самоуправа, организациите и институциите, како и други правни и физички лица, во извршувањето на своите должности и задачи во согласност со начелата, целите и мерките за заштита, обнова и унапредување зелените површини.
  - 4) Едукација – подразбира информирање, едукација и обука од најмала возраст и подигање на свеста за значењето на зелените површини и животната средина, како и за примената на законите од оваа област.
  - 5) Пристап до информации и учество на јавноста – подразбира обезбедување право на пристап до информации на секој граѓанин за активностите поврзани со зелените површини, со кои располагаат органите на управата и стручните организации на кои им се доверени работите за одржување и унапредување на зелените површини, вклучувајќи ја и можноста да учествуваат во процесот на донесување одлуки.
- (2) За заштитата и унапредувањето на зелените површини се применуваат и основните начела за заштита на животната средина, во согласност со закон.

II. ВИДОВИ ЗЕЛЕНИЛО

Член 7

Урбаното зеленило согласно со овој закон опфаќа:

- 1) јавно зеленило и
- 2) останато зеленило.

Јавно зеленило

Член 8

(1) Јавно зеленило се зелените површини или земјиштето наменето за озеленување од членот 1 став (2) од овој закон, со основна намена да бидат урбано зеленило, а се под надлежност на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје.

(2) Јавното зеленило е добро за општа употреба.

Член 9

Типови јавно зеленило се:

- 1) парк;
- 2) парк-шума;
- 3) зелен плоштад;
- 4) дрворед;
- 5) зелен коридор;
- 6) заштитно зеленило;
- 7) неуредено зеленило—и
- 8) друго зеленило на јавни отворени простори.

1. Јавни градски паркови:

1.1 Градски (голем) парк;

1.2 Реонски (градски) парк;

1.3 Блоковско зеленило;

1.4 Локален (среден) парк;

1.5 Зелени плоштади - мали зелени скверови и џебни паркови;

2. Урбани (градски) парк-шуми;

3. Приградски парк-шуми;

4. Урбани ледини и тревнати терени;

5. Зелени коридори;

6. Линиско сообраќајно зеленило, разделно зеленило, дрворед, заштитно сообраќајно зеленило на крстосници и јазли;

7. Заштитно зеленило:

7.1. Зелени тампон зони помеѓу некомпатибилни наменски зони;

7.2. Индустриски зелени тампон појаси;

8. Зеленило за рекултивација на деградирани површини – јаловишта, депонии и друго; неуредено зеленило.

Останато зеленило

Член 10

Останато зеленило се зелените површини или земјиштето наменето за озеленување од членот 1 став (2) од овој закон, кои претставуваат придружна содржина на други основни намени, а се во сопственост на физички и правни лица, или дадени на нивно користење.

Член 11

Типови останато зеленило

се:

1) ~~зелени површини покрај објекти за домување (станбени куќи, станбени згради и друго);~~

2) ~~зелени површини покрај комерцијални и деловни објекти (комерцијални и деловни единици, угостителски единици, хотелски комплекси и слично);~~

- ~~3) зелени површини покрај објекти на јавни институции (образовни, здравствени, социјални, културни, државни, верски и други);~~
- ~~4) зелени површини покрај објекти за производство, дистрибуција и сервиси (мали и големи комерцијални и деловни единици, угостителски единици, хотелски комплекси и друго);~~
- ~~5) зелени површини покрај објекти за спорт, рекреација и меморијални простори (гробишта и меморијални паркови);~~
- ~~6) зелени површини покрај инфраструктура (комунална, некомпатибилна и друга);~~
- ~~7) посебни зелени комплекси (ботанички градини, зоолошки градини, дендро-паркови, арборетуми, изложби на цвеќе и слично);~~
- ~~8) расадници;~~
- ~~9) зеленило на кровни тераси и вертикално зеленило на фасади.~~

- 1) Дворно зеленило;
- 2) Дворови на поголеми станбени комплекси;
- 3) Дворови на градинки и училишта;
- 4) Дворови на јавни објекти;
- 5) Дворови на комерцијални и деловни објекти;
- 6) Дворови на индустриски комплекси;
- 7) Зеленило во состав на спортски терени на отворено, на трева, за тенис, фудбал и други спортови, без трибини;
- 8) Зеленило во состав на спортски терени на големи зелени површини: голф, тренинг паркови, скијачки терени и патеки, јавачки патеки, хиподроми, трим терени и патеки;
- 9) Зеленило во состав на отворени базени за пливање без трибини во зеленило, рекреативни езера;
- 10) Зеленило во состав на рекреативни паркови и тематски паркови без градби, зоолошки градини на отворено (без градби);
- 11) Зеленило во состав на меморијални паркови;
- 12) Зеленило во состав на меморијални простори со паметници во зеленило;
- 13) Озеленети простори за гробишта, гробишта;
- 14) Арборетуми, дендропаркови (фитории), расадници, ботанички бавчи, градини, урбани градини;
- 15) Зелени покриви и вертикално зеленило на фасади.

III. УПРАВУВАЊЕ СО ЗЕЛЕНИЛОТО

Надлежност за управување со зеленилото

Член 12

- (1) Управувањето со зеленилото, што подразбира подигање, одржување, заштита и реконструкција на зеленилото, е во надлежност на општината, општините во градот Скопје, градот Скопје и Министерството за животна средина и просторно планирање.
- (2) Урбаното зеленило, поврзано во зелена мрежа, како составен дел на зелената инфраструктура, се управува во склад со принципите за одржлив развој, за да може да обезбеди бројни екосистемски услуги: пречистување на водата, воздухот, простор за рекреација, ублажување и адаптација на климатските промени и друго.
- (3) Општината, општината во градот Скопје и градот Скопје има надлежност да:

1) подготвува и предлага до советот на единицата на локалната самоуправа Стратегија за развој на зеленилото, која е составен дел на документационата основа на Генералниот урбанистички план и која ги дава насоките за креирање на планските решенија во делот на зеленилото при изработката на сите планови и проекти од членот 1 став (2) од овој закон и ја следи неговата реализација во поглед на заштита и унапредување на системот на зеленило;

2) подготвува и предлага до советот на единицата на локалната самоуправа Основен план за планирање, проектирање, подигање, одржување, заштита и реконструкција подигање и развој на зеленилото за период од три до пет години, во кој се утврдува просторот кој треба да се озелени и процентот на озеленетост што треба да се реализира во временскиот период и ја следи неговата реализација во согласност со Стратегијата за развој на зеленилото;

3) подготвува и предлага до советот на единицата на локалната самоуправа Годишна оперативна програма за подигање и одржување на зеленилото, во која се утврдуваат видот и површината на зеленилото што ќе биде подигнато и одржувано, динамиката на подигање и начинот на одржување, процентот на озеленетост, изворот на обезбедување и висината на финансиските средства во тековната година и друго и ја следи нејзината реализација во согласност со Основниот план за планирање, проектирање, подигање, одржување, заштита и реконструкција подигање и развој на зеленилото;

4) подготвува и предлага до советот на единицата на локалната самоуправа Одлука за зеленило или друг правен акт со кој се уредува зеленилото;

5) иницира и координира изработка на студии од интерес за унапредување на зеленилото;

6) издава решенија во согласност со овој закон;

7) воспоставува и ажурира Зелен катастар, достапен за јавноста;

8) врши инспекциски надзор преку комунални инспектори,

9) обезбедува учеството на јавноста и невладините организации во донесувањето одлуки од значење за заштита и унапредување на зеленилото, во областа на едукацијата, информирањето и слично.

(4) Сите стратешки, плански и оперативни документи за управување со зеленилото се објавуваат на веб-страницата на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје, во рок од 5 дена од нивното носење.

(5) Министерството за животна средина и просторно планирање има надлежност да:

1) пропишува Правилник за планирање, проектирање, подигање и одржување на зеленилото, во кој се утврдени:

- формата и содржината на Стратегијата, Планот и Програмата од ставот (2 3) точки 1, 2 и 3 на овој член;

- формата, и содржината и начинот на водење на Зелениот катастар;

- постапката за утврдување на потребата за сечење, пресадување, односно кастрење на оштетено дрво, како и за дрво за кое надлежната служба ќе утврди потреба за негово сечење, пресадување, односно кастрење;

- методологијата за пресметување на износот на паричната компензација за проценка на паричната вредност на дрвото како екосистемска услуга;

- методологијата за пресметување на задолжителната процентуална застапеност на зеленило според тип (високо, средно, ниско) во опфатот на градежната парцела.

2) врши надзор над спроведувањето на законот.

Член 13

Подигање, одржување, заштита и реконструкција на јавното зеленило врши јавно претпријатие основано од општината или градот Скопје, или правно лице регистрирано за вршење на овие дејности согласно со закон.

Член 14

Подигање, одржување, **заштита** и реконструкција на останатото зеленило, кое е дел од градежна парцела со одредена намена, врши правно или физичко лице, сопственик или корисник на таа градежна парцела, во согласност со овој закон.

IV. ПЛАНИРАЊЕ И ПРОЕКТИРАЊЕ НА ЗЕЛЕНИЛОТО

Планирање на зеленило

Член 15

(1) Планирањето на зеленилото **зелената инфраструктура** во границите на планскиот опфат на град во општините и градот Скопје се врши со Генерален урбанистички план кој ги дава основните намени на просторот, во согласност со Стратегијата за развој на зеленилото, **која е составен дел на документационата основа и планската документација на планот.**

(2) Планирањето на зеленилото во границите на планскиот опфат на општината, надвор од град, се врши со урбанистички план и урбанистичко-планска документација, во согласност со членот 1 став (2) од овој закон.

(3) Надлежност за планирање на зеленилото има општината, градот Скопје и Министерството за транспорт и врски.

Планирање на просторот за зеленило

Член 16

(1) Просторот предвиден за зеленило на ниво на град, генерално се планира со Стратегијата за развој на зеленилото на подрачјето на градот од членот 12 став (2 3) точка 1 од овој закон, која се вградува во секој нов Генерален урбанистички план.

(2) Просторот за зеленило се разработува во урбанистички план за **четврт или друга урбанистичко-планска документација**, со која се утврдуваат наменските зони за зеленило.

(3) Основниот план за **планирање, проектирање, подигање, одржување, заштита и реконструкција** подигање и развој на зеленилото на подрачјето на градот од членот 12 став (2 3) точка 2 од овој закон се изготвува во согласност со Стратегијата за развој на зеленилото.

(4) Деталното планирање на зелените површини на ниво на град се врши со Детален урбанистички план, кој треба да е во согласност со Основниот план за **планирање, проектирање, подигање, одржување, заштита и реконструкција** подигање и развој на зеленилото на подрачјето на градот.

(5) Архитектонско-урбанистичките проекти и основните проекти **Планско-проектните документации содржат графички прилог за уредување на зеленилото, а основните проекти содржат проект за пејзажно уредување на зеленилото изработен од овластен пејзажен архитект.**

Изработка на планска документација

Член 17

~~Планската документација за зеленилото во рамките на урбанистичко-планерскиот процес на изработка на урбанистичка документација од членовите 15~~

~~и 16 од овој закон, се изработува од изготвувачот на урбанистичката и урбанистичко-проектната документација.~~

Планската документација за зеленилото се изготвува од овластен пејзажен архитект и таа е составен дел на урбанистичко-планерскиот процес на изработката на урбанистичката и планско-проектната документација од членовите 15 и 16 од овој закон.

Изработка на проектно–техничка документација за зеленило

Член 18

(1) Проектно-техничката документација за проектирање и подигање на зеленило се изработува согласно со Планот и Програмата од членот 12 став (2 3) точки 2 и 3 од овој закон, освен во случаи кога не се донесени и кога се применува важечката законска регулатива.

(2) Проектно-техничката документација од ставот (1) е составен дел на основниот проект за изградба на објект, за кој се бара одобрение за градење, освен за домување во станбени куќи.

(3) Проектно-техничката документација за зеленило може да ја изработува јавно претпријатие на локалната самоуправа формирано за подигање и одржување на јавното зеленило или правно лице, регистрирано за вршење на овие дејности во согласност со закон.

Стандарди и нормативи за планирање и проектирање на зеленило

Член 19

(1) Со Генералниот урбанистички план се одредува обемот на зелена површина по жител, што единицата на локалната самоуправа треба да го постигне во временскиот рок утврден со планската документација.

(2) Во процесот на урбанистичко планирање, при изработка на Генералниот урбанистички план, треба да се обезбеди најмалку 25 м² под јавно зеленило и најмалку 50 м² под севкупно (јавно и останато) зеленило по жител во рамките планскиот опфат на градот.

Член 20

(1) При изработка на сите планови и проекти од членот 1 став (2) од овој закон, задолжително ~~треба да се обезбеди~~ се дефинира процент на озеленетост од најмалку 30 20% површина која е целосно уредена со живо зеленило на во рамките на секоја градежна парцела, на земјиште над и под кое нема градба.

(2) На градежните парцели со веќе изградени објекти, каде не постојат просторни можности за обезбедување на процентот за зелена површина од ставот (1) на овој член, се прави компензација со поставување дрвореди и зеленило во жардињери, на кровни тераси зелени покриви и фасади.

(3) Методологијата за пресметување на задолжителната процентуална застапеност на зеленило според тип (високо, средно, ниско) во опфатот на градежната парцела ја пропишува министерот на органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина.

(4) Процентуалната застапеност на зелената површина од ставовите (1) и (2) на овој член попрецизно ќе се дефинира со Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање, кој го пропишува Министерството за транспорт и врски, зависно од локацијата, намената и големината на градежната парцела, но не помалку од:

1. Домување во вили до П+1 кат, на парцели со површини од 1000 – 3000 м² - мин. 50% озеленетост од ГП
2. Домување во куќи со дворови до П+1 кат, на парцели со површини од 300 – 1000 м² - мин. 45% озеленетост од ГП

3. Домување во куќи со дворови до П+2 ката, на парцели со површини од 200 – 700 м² - мин. 40% озеленетост од ГП
4. Домување во двокуќи со дворови до П+2 ката, на парцели со површини од 200 – 500 м² - мин. 30% озеленетост од ГП
5. Домување во куќи во низа до П+2 ката, на парцели со површини од 200 – 300 м² - мин. 30% озеленетост од ГП
6. Домување во згради до П+4 ката и калканско поврзување, на парцели со површини од 300 – 500 м² - мин. 30% озеленетост од ГП
7. Домување во згради до П+8 ката и калканско поврзување, на парцели со површини од 500 – 1000 м² - мин. 30% озеленетост од ГП
8. Домување во слободностоечки згради од П+8 и повеќе ката, на парцели поголеми од 500 м² - мин. 50% озеленетост од ГП
9. Згради со домување и мешани комерцијални намени од П+8 и повеќе ката, на парцели поголеми од 1000 м² - мин. 30% озеленетост од ГП
10. Заедничко (групно) домување – А3 и Времен престој – А4, мин. 30% озеленетост од ГП
11. Б1 - Мали единици за комерцијални и деловни дејности (до 200м² и п + 1 кат): 30% зеленило од ГП
12. Б2 - Големи единици за трговија (над 200м² и/или повеќе од п + 1 кат): 50% зеленило од ГП
13. Б3 - Големи единици за угостителска дејност: 40% зеленило од ГП
14. Б4 - Деловни и комерцијални дејности во големи канцелариски згради: 40% зеленило од ГП
15. Б5 - Хотели и хотелски комплекси: 50% зеленило од ГП
16. Б6 - Простори за собири и публика: 50% зеленило од ГП
17. Основно училиште до 300 ученици - мин. 60% озеленетост од ГП
18. Основно училиште над 300 ученици - мин. 50% озеленетост од ГП
19. Основно училиште до и над 300 ученици во исклучително густо средини (над 350 ж/ха нето густина) - мин. 30% озеленетост од ГП
20. Средно училиште - мин. 40% озеленетост од ГП
21. Високообразовна институција - мин. 40% озеленетост од ГП
22. Детска градинка (мал/среден/голем капацитет) во централно градско подрачје (на општинско ниво за Град Скопје) - мин. 30% озеленетост од ГП
23. Детска градинка (мал/среден/голем капацитет) во централно градско подрачје (на општинско ниво за Град Скопје) - мин. 40% озеленетост од ГП
24. Детска градинка (мал/среден/голем капацитет) во рурално подрачје - мин. 50% озеленетост од ГП.

Член 21

Министерството за животна средина и просторно планирање, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје се должни да предвидат средства во Буџетот на Република Северна Македонија, буџетите на општините и буџетот на градот Скопје, за обезбедување на стандардот од 25 50 м² зеленило по жител.

Член 22

Во текот на постапката за добивање одобрение за градење, надлежниот орган на инвеститорот во изводот му дефинира процент на зеленило во согласност со овој закон, **без оглед кога е донесен урбанистичкиот план или урбанистичко-планската документација.**

V. ПОДИГАЊЕ НА ЗЕЛЕНИЛОТО

Подигање на зеленилото

Член 23

(1) Подигање на зеленилото се врши врз основа на проектно-техничката документација за проектирање и подигање зеленило, која е составен дел на основниот проект за изградба на објект.

(2) Проектно-техничката документација се изработува согласно со Правилникот за планирање, проектирање, подигање и одржување на зеленило од членот 12 став (3 5) од овој закон.

(3) Подигањето на зеленилото го врши јавно претпријатие формирано од општината или од градот Скопје за вршење на работите од областа на озеленувањето, или правно лице кое е регистрирано за изведување на работите за озеленување и кое има вработено најмалку едно лице земјоделски или шумарски инженер со соодветна насока.

Услови за издавање употребна дозвола за објекти

Член 24

Актот за употреба на објектот согласно со закон, не може да биде издаден за објекти за кои во текот на техничкиот прием се утврди дека не е реализирано зеленилото кое е предвидено со проектот.

VI. ОДРЖУВАЊЕ НА ЗЕЛЕНИЛОТО

Член 25

(1) Одржувањето на зеленилото е обврска на сите физички и правни лица независно од типот на сопственоста.

(2) Одржувањето на зеленилото се врши согласно со Правилникот од членот 12 став (3 5) од овој закон.

(3) Одржувањето на јавното зеленило на подрачјето на единицата на локалната самоуправа се врши во согласност со овој закон и Одлуката за зеленило, а врз основа на Годишната оперативна програма за подигање и одржување на зеленилото.

(4) Одржувањето на останатото зеленило е во надлежност на правни или физички лица кои се нивни сопственици или корисници.

(5) Правните и физичките лица, сопственици или корисници на зеленилото, можат, на своја сметка, обврската за одржување на зеленилото да ја доверат на правно лице регистрирано за вршење на работите за одржување на зеленилото.

(6) Одржувањето на останатото зеленило што е во државна сопственост, за кое се грижат неговите корисници, се врши согласно со овој закон.

(7) Во случај на промена на сопственоста, давање или пренесување права за користење над парцела, се пренесува и обврската за одржување на зеленилото.

Член 26

(1) Одржувањето на зеленилото, во зависност од неговата намена и значење, може да биде интензивно и умерено.

(2) Интензивното, односно умереното одржување на зеленилото се одредува со годишните програми што ги усвојува советот на општината или на градот Скопје.

(3) По потреба можат да се пропишат интензивни мерки за одржување за умерено одржуваното зеленило.

Член 27

(1) Во интензивно одржувано зеленило спаѓаат:

- ~~– паркови,~~
- ~~– зелени плоштади,~~
- ~~– зелени површини на детски игралишта,~~
- ~~– здравствени и јавни објекти,~~
- ~~– објекти на културата и образованието,~~
- ~~– спортски терени,~~
- ~~– ботанички градини,~~
- ~~– зоолошки градини,~~
- ~~– зеленило на гробишта и~~
- ~~– зеленило на други јавни отворени простори.~~

- Јавни градски паркови
- Градски (голем) парк
- Реонски (градски) парк
- Блоковско зеленило
- Локален (среден) парк
- Зелени плоштади, мали зелени скверови и џебни паркови
- Зелени коридори
- Урбани (градски) парк-шуми
- Линиско сообраќајно зеленило, разделно зеленило, дрворед, заштитно сообраќајно зеленило на крстосници и јазли
- Зелени тампон зони помеѓу некомпатибилни наменски зони
- Индустриски зелени тампон појаси
- Дворови на поголеми станбени комплекси
- Дворови на градинки и училишта
- Дворови на јавни објекти
- Дворови на комерцијални и деловни објекти
- Зеленило во состав на спортски терени на големи зелени површини: голф, тренинг паркови, скијачки терени и патеки, јавачки патеки, хиподроми, трим терени и патеки;
- Зеленило во состав на отворени базени за пливање без трибини во зеленило, рекреативни езера;
- Зеленило во состав на спортски терени на отворено, на трева, за тенис, фудбал и други спортови, без трибини
- Зеленило во состав на рекреативни паркови и тематски паркови без градби, зоолошки градини на отворено (без градби)
- Зеленило во состав на меморијални паркови
- Зеленило во состав на меморијални простори со паметници во зеленило
- Озеленети простори за гробишта, гробишта.
- Арборетуми, дендропаркови (фитории), расадници, ботанички бавчи, градини, урбани градини;

(2) Интензивното одржување подразбира:

- редовно прихранување,
- редовно косење,
- кастрење жива ограда и ползавци, во склад со естетските и функционалните барања на видливоста и безбедното одвивање на сообраќајот,
- нега на дрворедните садници во однос на наводнување, дренажа и кастрење

- на крошните, како и санитарна сеча во насока на заштита на дрвата,
- обновување на растителниот материјал што е исушен или уништен,
- редовно собирање на искосената трева, искастрените гранки и отпадот од зелените површини,
- одржување на градинарско-архитектонски елементи,
- одржување на инфраструктурни објекти и инсталации во функција на одржување на зеленилото,
- заштита на растителниот материјал од штетници, пожари, снег, ниски или високи температури и други елементарни непогоди,
- санитарна сеча и друго.

Член 28

(1) Во умерено одржувано зеленило спаѓаат:

- **приградски** парк-шуми,
- заштитни зелени појаси покрај улици,
- индустриски зони и слично,
- **дворови на индустриски комплекси,**
- рекултивирани копови, депонии и друго.
- **зеленило за рекултивација на деградирани површини – јаловишта, депонии и друго;**
- **урбани ледини и тревнати терени.**

(2) Умереното одржување подразбира:

- спроведување на неопходните мерки за санитарна сеча **пропишани со закон,**
- заштита од **болести и штетници**
- заштита од пожари.

Член 29

(1) Постапката за утврдување на потребата за сечење, **пресадување,** односно кастрење на оштетено дрво, како и за дрво за кое надлежната служба ќе утврди потреба за негово сечење, **пресадување,** односно кастрење, започнува со барање на физичко, правно лице или по службена должност, **според процедура утврдена во правилникот од член 12, став (3 5).**

(2) Врз основа на поднесеното барање од ставот (1) на овој член, општината или градот Скопје се должни во рок од седум дена да донесат решение со кое ќе ја утврдат потребата за сечење, **пресадување,** односно кастрење на оштетеното дрво, и на видливо место се обележува дека дрвото е за сечење, **пресадување** или кастрење со црвена боја на височина од 130 сантиметри (сечење: „С“, или кастрење: „К“ или **пресадување „П“**).

(3) Со решението од ставот (1 2) на овој член се определува извршителот и рокот во кој истото ќе се спроведе, согласно со Правилникот од членот 12 став (3 5) од овој закон.

(4) Против решението од ставот (3) на овој член може да се поднесе жалба до Министерството за животна средина и просторно планирање.

(5) Сите решенија, одлуки и други акти за одржување на зеленилото се објавуваат на веб страницата на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје, на денот на донесувањето, а решението од ставот (2) се закачува на влезовите од околните згради и/или доставува до станбените куќи во околината.

(6) Донесувачот на решението е должен да ги објави поднесената жалба и одговорот на жалбата од Министерството за животна средина и просторно планирање на својата веб страницата во електронска форма на денот на приемот.

Член 30

(1) Одржувањето на зеленилото е соодветно на просторно-климатските услови на единицата на локална самоуправа.

(2) Нормативите за одржување на зеленилото, односно видот и бројот на операции во текот на една календарска година, се утврдуваат со Одлуката за зеленило, која единицата на локална самоуправа ја донесува согласно со овој закон.

(3) Одлуката од ставот (2) на овој член ги опфаќа сите потребни дозволени и забранети дејства за зачувување на дендрофондот, го утврдува начинот и процедурата на сечење на дрвата и материјалната и финансиската компензација за исечените дрва.

VII. ЗАШТИТА НА ЗЕЛЕНИЛОТО

Член 31

(1) Заштитата на урбаното зеленило се врши во склад со принципите на одржлив развој, што подразбира забрана за сечење здраво зеленило, особено повеќегодишни и/или повеќедецениски дрвја, освен во случаите кога тоа претставува ризик по здравјето и животот на граѓаните или претставува опасност од причинување материјална штета, како и задолжително негување на зеленилото што е во лоша состојба.

(2) Заштитени се сите дрвја, како од јавните така и од приватните површини, со обем **дијаметар** на стебло над 40 **13** цм, мерено во висина од 1,3 м, освен овошките, ~~дрвјата во малите градини и дрвјата во шумите~~ **дрвјата за кои е утврдена потребата за сечење, пресадување, односно кастрење според член 29, став (1).**

Зелен катастар

Член 32

(1) Заради заштита на зеленилото, општината или градот Скопје формира зелен катастар.

(2) Во зелениот катастар од ставот (1) на овој член, дрвата, грмушките и другите повеќегодишни растенија се евидентираат според бројот, видот, возраста, состојбата и локацијата.

(3) Катастарот ги евидентира сите зелени површини, дрва, останати насади, инфраструктура во функција на зеленилото, ретки, ендемични, реликтни видови, како и капитални примероци од дрва кои подлежат на посебна заштита како природно и културно наследство, независно од нивната сопственост, но и придружните содржини на зелените површини (парковски, градинарско-урбанистички и други содржини) и претставува нивна лична карта.

(4) Општината или градот Скопје редовно го ажурира зелениот катастар.

(5) Зелениот катастар е јавен документ, достапен на јавноста.

(6) Формата и начинот на водење на зелениот катастар се пропишани со Правилникот од членот 12 став (3) **5** од овој закон.

(7) **Податоци и информации од зелениот катастар, издадени од надлежни институции, задолжително се користат при изработка на планови и проекти од член 1 став (2) од овој закон.**

(8) **Во случаи кога не е изработен зелен катастар, ажурираната геодетска подлога мора да содржи и постојно зеленило.**

Забранети активности на јавни зелени површини

Член 33

(1) На јавните зелени површини не е дозволено:

- корнење, сечење и кастрење дрвја, грмушки и жива ограда,
- какво било оштетување на зеленилото (соголнување и засекување на стеблата, уништување на тревниците, кинење цвеќе, откорнување цветни и тревни бусени и друго),
- деградирање на растителните услови (отстранување на земјата, откривање и оштетување на корените, затрупување на стеблата, неовластено користење на системот за наводнување, промена на структурата и составот на почвата и друго),
- собирање плодови и цветови од дрвјата,
- неовластено копање и изнесување земја, копање канали, вршење прекопи и друго,
- палење оган и палење стебла,
- фрлање и оставање отпадоци во зеленилото,
- истоварување и оставање стока, амбалажа, шут, градежен и огревен материјал и друго на или покрај зеленилото,
- истурање нечиста вода и други течности што ја загадуваат и оштетуваат озеленетата површина,
- чување и напасување добиток и живина,
- уринирање и дефекација на домашни миленици **оставање измет од домашни животни и миленичиња**,
- закачување, ковање и потпирање на рекламни паноа, натписи и лепење плакати по дрвјата,
- неовластено поставување, поправка, замена и преместување на објекти, уреди, инсталации, комунална опрема, киосци, рекламни паноа, натписи, знаци, патокази, соопштенија и друго,
- уништување и оштетување објекти, уреди, инсталации, комунална опрема, рекламни паноа, натписи, знаци, патокази, соопштенија и слично и
- минување, запирање, паркирање и оставање кој било вид возила и нивно миење.

(2) Неуредените површини, наменети за јавно зеленило, не може да се изнајмуваат или користат за поставување привремени објекти кои не се во склад со основната намена на земјиштето.

Дозволени активности на јавни зелени површини

Член 34

(1) Корнење, **пресадување**, сечење и кастрење дрвја, грмушки и жива ограда на јавни зелени површини може да се врши заради нивно одржување или обновување, ако се нападнати од штетни инсекти и растителни болести, ако се суви или оштетени од елементарни непогоди, ако пречат на подземни или надземни инсталации, кога постои опасност да причинат човечки или материјални штети и ако пречат на видливоста на улиците и на проодноста на тротоарите и патеките, како и заради изградба на објекти предвидени со урбанистичките планови.

(2) По исклучок на ставот (1) од овој член, корнење, пресадување, сечење и кастрење дрвја, грмушки и жива ограда на јавни зелени површини е можно само во околности на крајна потреба, односно ако не постои ниедно друго решение во случаите кога зеленилото пречи на подземни или надземни инсталации.

(3) При изградба на објекти предвидени со урбанистичките планови е дозволено единствено пресадување дрвја. По исклучок, се дозволува сечење само доколку дрвјата, грмушките и живата ограда ги исполнуваат критериумите од Правилникот за се суви или оштетени од елементарни непогоди и кога постои опасност да причинат човечки или материјални штети.

(4) Работите од ставот (1), (2) и (3) на овој член се вршат само врз основа на решение издадено од општината или градот Скопје од членот 29 од овој закон, со кое се утврдуваат условите и начинот за извршените работи.

Дозволени активности на останати зелени површни

Член 35

(1) Корнење, сечење и кастрење дрвја, грмушки и жива ограда на останатите зелени површини, меѓу кои и на површините на дворните места на индивидуално и колективно домување, се врши согласно со членот 29 став (2) од овој закон.

(2) Сопствениците на зелени површини покрај сообраќајници, тротоари, велосипедски и пешачки патеки се должни да го одржуваат зеленилото и редовно да ги кастрат гранките и живата ограда кои му пречат на безбедното одвивање на сообраќајот или движењето на минувачите и да го одржуваат комуналниот ред.

(3) Комуналниот инспектор е должен да го опомене сопственикот на зелените површини од ставот (2) на овој член, да ги исполни своите обврски во рок од седум дена, во спротивно работите од ставот (2) на овој член, ќе ги изврши вршителот на одржувањето на јавните зелени површини на сметка на сопственикот на зеленилото.

Компенсациски мерки

Член 36

(1) Со решението за сечење на дрва се утврдува обврската на подносителот на барањето, да изврши компензациско садење со соодветен број дрва чиј збирен пречник одговара на пречникот на пресеченото дрво, при што новите дрва треба да бидат постари од шест години.

(2) Ако пресеченото дрво се наоѓало во централно градско подрачје, компензациското садење изнесува двоен троен вкупен пречник на исеченото стебло.

(3) Ако пресеченото дрво се наоѓало во градско подрачје каде што најмалку еднаш во текот на изминатата година е достигнат прагот на алармирање за висока загаденост на воздухот, компензациското садење изнесува петкратен вкупен пречник на исеченото стебло.

(4) Компенсациското садење се врши на истата парцела, а ако тоа не е можно, во пречник од 500 м од местото на исеченото стебло, на сопствена или туѓа парцела, со писмена согласност на сопственикот на парцелата, во првата сезона за садење но не подоцна од шест месеци, согласно со Годишната оперативна програма од членот 12 став (3) од овој закон.

Финансиска компензација

Член 37

(1) Ако компензациското садење не може да се реализира, подносителот на барањето плаќа парична компензација.

(2) Износот на паричната компензација се пресметува со методологија за проценка на паричната вредност на дрвото како екосистемска услуга, што во соодветен акт го пропишува министерот на надлежниот државен орган од областа на животната средина.

(3) Уплатата на паричната компензација се врши пред издавање на решението за сечење, а се користи исклучиво за садење дрва во урбаните делови на општината, во согласност со Годишната оперативна програмата од членот 12 став (3) и условите од членот 36 од овој закон.

VIII. ФИНАНСИРАЊЕ НА ЗЕЛЕНИЛОТО**Финансирање на јавното зеленило****Член 38**

(1) Средствата за подигање и реконструкција на јавното зеленило на подрачјето на општината, општините во градот Скопје и градот Скопје, предвидени со овој закон, се обезбедуваат од приходите од надоместокот за уредување на градежно земјиште од делот за заедничката комунална потрошувачка, во минимален износ од 2,5 5%.

(2) Средствата од ставот (1) на овој член, може да се обезбедуваат и од:

- 1) приходи од комунална такса за користење на јавни зелени површини за манифестации;
- 2) приходи од надоместокот за поставување рекламни паноа и истакнување на фирми на јавни зелени површини во минимален износ од 5 15%, на посебна наменска сметка;
- 3) приходи по основ на донации и
- 4) кредити и заеми.

Член 39

Средствата за одржување и заштита на јавното зеленило на подрачјето на општината, општините во градот Скопје и градот Скопје, предвидени со овој закон, се обезбедуваат од:

- 1) надоместок за индивидуална комунална потрошувачка во согласност со Законот за комунални дејности и
- 2) други извори.

Финансирање на останатото зеленило**Член 40**

Средствата за подигање, одржување, заштита и реконструкција на останатото зеленило ги обезбедува сопственикот или корисникот на објектот во чиј состав се наоѓа зеленилото.

IX. НАДЗОР**Надзор над спроведувањето на законот****Член 41**

Надзор над спроведувањето на овој закон вршат Министерството за животна средина и просторно планирање и Министерството за транспорт и врски, соодветно на надлежностите.

Инспекциски надзор**Член 42**

(1) Инспекциски надзор над спроведувањето на овој закон вршат комуналните инспектори на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје, согласно со закон.

(2) Исклучок од ставот (1) на овој член се надлежностите на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје пропишани со членовите 12, 19, 20, 21, 30, 32 и 36 (став 4), за чие спроведување инспекциски надзор вршат Државниот инспекторат за животна средина и Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам, секој во рамките на своите надлежности.

(3) Во постапката при вршење на инспекцискиот надзор од став (2) ќе се применуваат одредбите на Законот за инспекциски надзор, Законот за инспекциски надзор во животната средина, Законот за урбанистичко планирање и Законот за градење, доколку со овој закон не е поинаку уредено.

(4) Во случаи на повреда на управната постапка, надлежен е Државниот управен инспекторат.

Член 43

(1) При вршење на инспекцискиот надзор комуналниот инспектор изрекува инспекциски мерки за отстранување на утврдените неправилности и недостатоци согласно со Законот за инспекциски надзор.

(2) Ако при вршењето на инспекцискиот надзор од членовите 25, 33, 34, 35 и 32 36 од овој закон комуналниот инспектор утврди недостатоци, со решение изрекува опомена и определува рок во кој субјектот на инспекциски надзор е должен да ги отстрани неправилностите и недостатоците, утврдени со записник.

(3) Против решението на инспекторот од ставот (2) на овој член, може да се изјави правен лек до надлежниот орган согласно со Законот за прекршоците.

(4) Доколку правното или физичкото лице не постапи по решението на комуналниот инспектор, по истото ќе постапи давателот на услугата, на сметка на лицето наведено во решението.

(5) По исклучок од ставот (2) на овој член, во случај кога инспекторот ќе оцени дека утврдените неправилности и недостатоци можат да предизвикаат или предизвикуваат загрозување на животната средина или загрозување на јавниот интерес, инспекторот со решение изрекува инспекциска мерка, како задолжување, наредба, забрана и друга мерка, со која најсоодветно ќе се постигне целта на инспекцискиот надзор.

(6) За изречените опомени од ставот (2) на овој член, инспекторите водат евиденција.

(7) Формата и содржината на евиденцијата за изречените опомени ги пропишува министерот кој раководи со органот на државна управа надлежен за вршење на работите од областа на комуналните работи.

Х. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 44

~~(1) Глоба во износ од 400 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице, ако:~~

~~1) врши подигање и одржување на зеленило без да е регистриран и не поседува дозвола за вршење дејност согласно со членот 14 од овој закон;~~

~~2) не обезбеди редовно и квалитетно одржување на зеленилото согласно со членовите 25, 27 и 28 од овој закон;~~

~~3) ако не формира зелен катастар и тековно не го ажурира согласно со членот 32 од овој закон;~~

~~(2) Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице за прекршокот од ставот (1) на овој член.~~

~~(1) На правното лице на кое му е доверена обврската за одржување на зеленилото му се изрекува глоба во висина определена во став 2 од овој член, за сторени прекршоци од точка 1 и 2 на овој став, доколку:~~

~~1) врши подигање и одржување на зеленило без да е регистриран и не поседува дозвола за вршење дејност согласно со членот 13 и 14 од овој закон;~~

2) не обезбеди редовно и квалитетно одржување на зеленилото согласно со членовите 25 став (5), 27 и 28 од овој закон;

(2) Глобата за сторените прекршоци од став 1 точка 1, 2 и 3, се одмерува:

- за микро трговец глоба во износ од 150 до 3.000 еур, во денарска противвредност,

- за мали трговци од 150 до 6.000 еур во денарска противвредност,

- за средни трговци од 750 до 18.000 еур во денарска противвредност, и

- за големи трговци од 750 до 30.000 еур денарска противвредност.

(3) Глоба во износ од 45 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице.

Член 45

~~(1) Глоба во износ од 300 до 800 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице кое е сопственик на зелената површина ако редовно не ја одржува согласно со членовите 25, 27 и 28 од овој закон.~~

~~(2) Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице за прекршокот од ставот (1) на овој член.~~

~~(1) На правното лице кое е сопственик или корисник на зелената површина му се изрекува глоба во висина определена во став 2 од овој член, ако редовно не ја одржува согласно со членовите 25 став (4), 27 и 28 од овој закон.~~

~~(2) Глобата за сторените прекршоци од став 1 се одмерува:~~

~~- за микро трговец глоба во износ од 150 до 3.000 еур, во денарска противвредност,~~

~~- за мали трговци од 150 до 6.000 еур во денарска противвредност,~~

~~- за средни трговци од 750 до 18.000 еур во денарска противвредност, и~~

~~- за големи трговци од 750 до 30.000 еур денарска противвредност.~~

~~(3) Глоба во износ од 45 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице.~~

Член 46

Глоба во износ од ~~50~~ **45 до 750** евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице кое е сопственик **или корисник** на зелената површина ако редовно не ја одржува согласно со членовите 25, 27 и 28 од овој закон.

Член 47

~~(1) Глоба во износ од 500 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице ако постапи спротивно на членовите 33, 34 став (2) и 35 од овој закон.~~

~~(2) Глоба во висина од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот 1 на овој член и на одговорното лице во правното лице за прекршокот од ставот (1) на овој член.~~

~~1) На правното лице му се изрекува глоба во висина определена во став 2 од овој член, ако постапи спротивно на членовите 17, 18, 23, 25, 33, 34, 35 и 36 од овој закон.~~

~~2) Глобата за сторените прекршоци од став 1, се одмерува:~~

~~за микро трговец од 150 до 3.000 еур, во денарска противвредност,~~

~~за мали трговци од 150 до 6.000 еур во денарска противвредност,~~

~~за средни трговци од 750 до 18.000 еур во денарска противвредност, и~~

за големи трговци од 750 до 30.000 еур денарска противвредност.

3) Глоба во висина од 45 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот 1 на овој член и на одговорното лице во правното лице за прекршокот од ставот (1) на овој член.

Член 48

Глоба во износ од ~~50~~ 45 до 750 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице ако постапи спротивно на членовите 33, 34 и 35.

Член 49

(1) Глоба во износ од ~~1.000—до 2.000~~ 3.000 до 30.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице ако:

- 1) не ги донесе документите за планирање и проектирање на урбаното зеленило, согласно со членовите 12 став (3), 15 и 16;
- 2) изработи Генерален урбанистички план, спротивно на членот 19 став (2) од овој закон;
- 3) изработи детален урбанистички план и ~~архитектонско-урбанистички проект или друга урбанистичко-планска и планско-проектна документација~~ спротивно на членот 20 став (1) од овој закон;
- 4) не формира зелен катастар и тековно не го ажурира согласно со членот 32 од овој закон;
- 5) донесената Одлука за зеленило не е согласно член 30;
- 6) не дефинира процент на зеленило во изводот при добивање на одобрение за градење, согласно со член 22;
- 7) издаде употребна дозвола за објект спротивно на член 24;
- 8) не го одржува јавното зеленило, согласно со членовите 25 став (3), 26 и уништи или оштети зеленило, спротивно на членовите 29, 31, 33, 34, 36;
- 9) не ги објави документите на веб страницата, согласно член 12 став (4) и член 29 став (5) и (6).

(2) Глоба во висина од ~~350~~ 45 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице за прекршокот од ставот (1) на овој член.

Член 50

(1) За прекршоците предвидени во членовите 44, 45, 47 и 49 од овој закон, комуналните инспектори, пред поднесување на барање за поведување на прекршочна постапка пред надлежен суд ќе спроведат постапка за порамнување со издавање на прекршочен платен налог согласно со Законот за прекршоците.

(2) За прекршоците предвидени во членовите 46 и 48 од овој закон, комуналните инспектори, пред поднесување на барање за поведување на прекршочна постапка пред Комисијата за одлучување по прекршоци во Министерството за животна средина и просторно планирање, ќе спроведат постапка за порамнување со издавање на прекршочен платен налог согласно со Законот за прекршоците.

(3) Формата и содржината на прекршочниот платен налог ги пропишува министерот кој раководи со органот на државна управа надлежен за вршење на работите од областа на комуналните работи.

Член 51

(1) Одговорност за штета настаната над објекти или возила поради паднато оштетено дрво или гранка, освен над бесправно изградените објекти и непрописно паркирани возила, сноси извршителот на работите за одржување на

зеленилото, на кој, согласно со членот 29 од овој закон, му е издадено решение за сечење или кастрење од страна на надлежен орган, а кој по истото не постапил по истекот на рокот определен во решението.

(2) Штети во смисла на ставот (1) на овој член се сите штети кои не се настанати како резултат на елементарни непогоди: земјотрес, поплава, неповолни временски услови (ветер, дожд, снег, град, гром и друго), кои се утврдуваат врз основа на податоци од Управата за хидрометеоролошки работи.

(3) Штетите наведени од ставот (2) на овој член ќе се сметаат како штети предизвикани под влијание на виша сила и за нив извршителот на работите за одржување на зеленилото не сноси одговорност.

XI. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 52

(1) Усогласувањето на овој закон со други закони ќе се изврши во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 53

Општините и Градот Скопје врз основа од членот 30 став (2) од овој закон, донесуваат Одлука за зеленило, во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 54

Со влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за зеленило („Службен весник на Република Македонија“ број 71/16).

Член 55

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ од Законот за изменување и дополнување на Законот за урбано зеленило („Службен весник на РСМ“ бр.42/20)

Член 13

Одмерувањето на висината на глобата пропишана со овој закон, се врши согласно со Законот за прекршоците.

Член 14

Започнатите постапки од извршен инспекциски надзор, како и започнатите прекршочни постапки до денот на влегувањето во сила на овој закон ќе завршат согласно со Законот за урбано зеленило („Службен весник на Република Македонија“ број 11/18).

Член 15

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 16

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.